

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ VALSTYBINĘ TERITORIJŲ PLANAVIMO IR STATYBOS INSPEKCIJĄ PRIE APLINKOS MINISTERIJOS IR PALANGOS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJĄ

2022 m. gruodžio 29 d. Nr. 4D-2022/1-633; 4D-2022/2-643
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierės gavo X (toliau vadinama – Pareiškėjas) skundą dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos (toliau ir citatose vadinama – Inspekcija) ir Palangos miesto savivaldybės (toliau ir citatose vadinama – Savivaldybė) pareigūnų veiksmų (neveikimo) sprendžiant klausimus, susijusius su vykdoma (vykdyta) statyba adresu: <...>, Palanga (Šventoji) (unikalus Nr. <...>).

2. Pareiškėjas nurodė:

2.1. „ adresu <...>, Palanga (Šventoji) (unikalus Nr. <...>) butų Nr. <...> ir Nr. <...> savininkai vykdo savavališkas statybas, t. y.: stato naują aukštą, įrengia naujas laikančias konstrukcijas; „sukelta ant pastato stogo daug sunkiasvorių statybinių medžiagų ir konstrukcijų.“

„Savavališka statyba vykdoma nuo 2021 m. iki šios dienos“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta).

2.2. „Buvo kreiptasi į Inspekcijos Vakarų Lietuvos statybos valstybinės priežiūros departamentą“ (toliau vadinama – Departamentas)“. „[...] dėl pirmiau minėtų klausimų yra kreipėsis į Savivaldybės administraciją“.

2.3. „[...] skundas dėl savavališkos statybos darbų atlikimo, adresu <...> Palanga, <...> buto, kai buvo vykdomi darbai, o Inspekcijos Departamentas neatliko patikrinimo, motyvuodamas esamos pandemijos laikotarpiu ir situacija“.

2.4. „Visi savavališkos statybos darbai ir nurodymai yra nepašalinti, o tik toliau vykdoma statyba bei gadinama visų namo gyventojų bendra nuosavybė.“

3. Pareiškėjas Seimo kontrolierės prašo:

3.1. „Patikrinti, ar Inspekcija atliko jiems pavestą darbą ir nustatė kaltininkus pagal galiojančius teisės aktus“.

3.2. „Įpareigoti pašalinti neteisėtus darbus ir pažeidimus“.

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

4. Seimo kontrolierės dėl informacijos ir ją patvirtinančių dokumentų gavimo kreipėsi į Inspekciją ir Savivaldybės administraciją.

5. Iš Inspekcijos pateiktos informacijos nustatyta:

5.1. Inspekcijos Vakarų Lietuvos statybos valstybinės priežiūros departamente (toliau vadinama – Departamentas) 2020-10-19 gautas advokato, atstovaujancio Pareiškėjo interesams civilinėje byloje, 2020-10-16 prašymas (toliau – Skundas 1) (reg. Nr. 3D-3046), kuriame buvo prašoma: „[...] skubiai atlikti neplaninį patikrinimą adresu <...>, Palangoje, ir nustatyti galimus pažeidimus.“

„Inspekcijos Departamento 2020-11-13 raštu Nr. 2D-16579 advokatas informuotas apie pateikto prašymo [Skundas 1] nagrinėjimo stabdymą, vadovaujantis Inspekcijos viršininko, 2020-03-16 pavedimo Nr. PA-24 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. kovo 14 d. nutarimo Nr. 207 „Dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo“ įgyvendinimo“ (su pakeitimais) 2.7 punkto nuostata iki karantino, paskelbto Lietuvos Respublikoje dėl COVID-19 pandemijos, pabaigos.“

„Inspekcijoje gautas Plungės apylinkės teismo Palangos rūmų (toliau – Teismas) 2021 m. kovo 3 d. raštas „Dėl išvados pateikimo“, kuriuo Inspekcija įpareigota per 20 dienų pateikti Teismui išvadą civilinėje byloje Nr. e2-251-973/2021 (toliau – Byla) dėl negyvenamosiose patalpose–poilsio patalpose, unikalus Nr. <...>, esančiose adresu <...> Palangoje ir pastate, kurio unikalus Nr. <...> vykdomų statybos ir remonto darbų. Vykdamas Teismo įpareigojimą, Teismui pateikta Inspekcijos Departamento parengta 2021-03-19 specialisto išvada Nr. 4D-1197.

Remiantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 11 straipsnio 3 dalies 4 punkto nuostata, Pareiškėjo advokatas Inspekcijos Departamento 2021-05-27 raštu Nr. 2D-8592 informuotas, kad Skundas 1 Inspekcijoje nebus nagrinėjimas, įvertinus, kad Teisme nagrinėjamos Bylos klausimai yra tapatūs Skunde 1 išdėstytiems klausimams“.

5.2. Inspekcijoje 2021-07-30 Nr. 3D-2421 gautas ir užregistruotas „[...] Pareiškėjo 2021-07-30 pranešimas (toliau – Skundas 2) dėl savavališkai vykdomų statybos darbų poilsio paskirties pastate <...>, Palangoje [...]. Pažymėtina, kad Pareiškėjas nurodė, kad statybos darbai vykdomi ant pastato stogo, tačiau konkreti patalpa, ties kuria vykdomi statybos darbai Skunde 2 nenurodyta. Pareiškėjas Skunde 2 nurodė, kad statybos darbus galimai vykdo UAB „A“.

„Inspekcijos Departamento darbuotojas, vykdęs tyrimą, remdamasis Skunde 2 pateiktais duomenimis, suorganizavo patikrinimą vietoje adresu <...>, Palangoje, [...] numatomam statytojui UAB „A“ pateikė 2021-08-10 privalomąjį nurodymą Nr. PN-1152 iki 2021-08-20 pateikti rašytinį paaiškinimą ir su statyba <...>, Palangoje, susijusius dokumentus, 2021-08-10 kvietimą Nr. 2D-13377 dalyvauti statybos patikrinime ir 2021-08-11 tarpinį pranešimą Nr. 2D-13422 Pareiškėjui apie 2021-08-20 organizuojamą faktinių duomenų patikrinimą vietoje.

2021-08-20 atliktas faktinių duomenų patikrinimas vietoje adresu <...>, Palangoje. Patikrinimo metu nustatyta, kad ant neypatingo poilsio paskirties pastato stogo esančios terasos, ties poilsio patalpa Nr. <...> adresu <...>, Palanga [...], atliekant poilsio paskirties pastato rekonstrukcijos darbus, yra statoma nauja 24,79 m kv. patalpa, įrengiant ant pastato parapeto medinį laikantį karkasą, į karkasą įstatant plastikinius langus, karkaso išorė apkalant medžio drožlių plokštėmis, ant medinio laikančio karkaso įrengiant medinės stogo gegnes, stogas uždengiant medžio drožlių plokštėmis. Taip pat patikrinimo metu nustatyta, kad UAB „A“ fizinio asmens I. S. [vardas, pavardė Seimo kontrolierėms yra žinomi] užsakymu vykdo paprastojo remonto darbus poilsio paskirties pastate <...>, Palangoje. Atlikus patikrinimą vietoje ir gavus statybos dalyvių rašytinius paaiškinimus, Inspekcijos Departamente užregistruotas 2021-09-24 faktinių duomenų patikrinimo vietoje aktas Nr. FAK-1929.

Atlikus patikrinimą vietoje ir išnagrinėjus statybos dalyvių rašytinius paaiškinimus ir pateiktus duomenis nustatyta, kad neypatingajame poilsio paskirties pastate vykdomi statinio rekonstravimo darbai.

Vadovaujantis Inspekcijos viršininko 2012-03-29 įsakymu Nr. 1V-53 (2021 m. rugpjūčio 10 d. įsakymo Nr. 1V-107 redakcija) patvirtinto Statybos ir ūkio subjektų veiklos patikrinimo tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) 12 punkto nuostata, statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje (toliau – IS) „Infostatyba“ užpildytas ir užregistruotas 2021-09-24 statybos patikrinimo, nagrinėjant skundą aktas Nr. BIPA-30-210924-00068 (toliau – Aktas). Akte konstatuota, kad poilsio paskirties patalpų, esančių adresu <...>, Palangoje, savininkė I. S. yra savavališkai atliekamų darbų užsakovė, t. y. statytoja.

[...] statytojai I. S. surašytas 2021-10-05 savavališkos statybos aktas Nr. SSA-30-211005-00085. [...] statyba sustabdyta 2021-10-05 privalomuoju nurodymu nevykdyti jokių statinio ar jo dalies statybos darbų Nr. PNSD-30-211005-00088 (toliau – Privalomasis nurodymas 1), statytojai surašytas 2021-10-08 privalomasis nurodymas pašalinti savavališkos statybos padarinius Nr. PNSSP-30-211008-00086 (toliau – Privalomasis nurodymas 2) iki 2022-04-08 pašalinti savavališkos statybos padarinius, užfiksuotus 2021-10-05 savavališkos statybos akte Nr. SSA-30-211005-00085.

Apie atlikto patikrinimo rezultatus ir nustatytą savavališką statybą Pareiškėjas informuotas Inspekcijos Departamento 2021-10-27 raštu Nr. 2D-18318.“

Departamentas 2021-10-26 atliko patikrinimą vietoje ir IS „Infostatyba“ užregistravo 2021-10-28 privalomojo nurodymo nevykdyti jokių statinio ar jo dalies statybos darbų įvykdymo patikrinimo aktą Nr. PNSDP-30-211028-00016, kuriame konstatuota, kad „Privalomasis nurodymas 1 įvykdytas – statytojos statoma patalpa ant poilsio paskirties pastato terasos yra išardyta, statybos darbai nevyksta.

„Gavus statytojos I. S. 2021-10-26 pranešimą, reg. Inspekcijoje 2021-10-26 Nr. 1D-20319, kad savavališkos statybos padariniai pašalinti, ir atlikus 2021-10-26 patikrinimą vietoje, IS „Infostatyba“ užregistruotas 2021-10-29 privalomojo nurodymo pašalinti savavališkos statybos padarinius įvykdymo patikrinimo aktas Nr. PNSSA-30-211029-00102“, kuriame konstatuota, kad „Pagal privalomąjį nurodymą pašalino savavališkos statybos padarinius. Išardytas savavališkai pastatytas neypatingojo Poilsio paskirties pastato [...] ant stogo esančios terasos [...] naujai formuojamos patalpos, mediniai karkaso sienų ir stogo konstrukcijos medžių drožlių apkalimais [...], sutvarkyta statybvietė.“

„[...] statytojai I. S. pritaikyta administracinė atsakomybė ir paskirta [...] bauda. [...]“;

5.3. Inspekcijos Departamente 2021-11-25 gautas ir užregistruotas (reg. Nr. 3D-3755) Pareiškėjo 2021-11-24 skundas (toliau – Skundas 3), kuriame Pareiškėjas nurodė, kad „[...] savavališkos statybos padariniai, užfiksuoti 2021-10-05 savavališkos statybos akte Nr. SSA-30-211005-00085, buvo pašalinti, tačiau 2021-11-23 į statybos vietą atvežtos naujos metalinės konstrukcijos ir pradėti vykdyti statybos darbai, formuojant tokią pat patalpą ant stogo prie poilsio patalpų <...>, Palangoje.“

„Inspekcijos Departamento darbuotojas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 27 straipsnio 1 dalies nuostata, suorganizavo patikrinimą vietoje adresu <...>, Palangoje, Priežiūros įstatymo 11 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka. Numatomam statytojui I. S. išsiųstas 2021-11-30 kvietimas Nr. 2D-20492 dalyvauti 2022-12-07 statybos patikrinime ir 2021-11-30 privalomasis nurodymas Nr. PN-2057 iki 2021-12-07 pateikti rašytinį paaiškinimą ir su statyba <...>, Palangoje, susijusius dokumentus. [...] poilsio pastatą <...>, Palangoje, administruojančiai įmonei UAB „B“, pateiktas 2021-11-30 kvietimas Nr. 2D-20493 dalyvauti 2022-12-07 statybos patikrinime ir 2021-11-30 privalomasis nurodymas Nr. PN-2058 iki 2021-12-07 pateikti rašytinį paaiškinimą ir turimus dokumentus, susijusius su poilsio paskirties pastate <...>, Palangoje, vykdomais statybos darbais. Pareiškėjas apie numatomą 2021-12-07 statybos patikrinimą informuotas Inspekcijos Departamento 2021-11-30 tarpiniu raštu Nr. 2D-20521.

Atlikus 2021-12-07 patikrinimą, užregistruotas 2021-12-15 faktinių duomenų patikrinimo vietoje aktas Nr. FAK-2646.

Apžiūrėjus situaciją vietoje nustatyta, kad 2021-12-07 ant neypatingojo poilsio paskirties pastato stogo esančios terasos, ties poilsio patalpa Nr. <...> adresu <...>, Palanga, yra pastatytas septynių kolonų metalinis rėmas. Patikrinimo metu statybos darbai nebuvo vykdomi. Patekti į poilsio patalpai Nr. <...>, adresu <...>, Palanga, priklausančią terasą nebuvo galimybės, nes terasos savininkė ir naudotoja I. S. patikrinime nedalyvavo. Patikrinimo metu nepatekus į poilsio patalpas <...>, nebuvo galimybės nustatyti metalinio rėmo kolonų matmenų, jų pritvirtinimo prie pastato. Trūkstant duomenų, kas yra minėtų metalinių konstrukcijų statytojas, kaip apibrėžiama Lietuvos Respublikos statybos įstatymo (toliau – Statybos įstatymas) 2 straipsnio 99 dalyje, ir kokie tolesni planuojami statybos darbai poilsio pastate, poilsio patalpų <...>, Palangoje, savininkei I. S. išsiųstas 2022-01-10 privalomasis nurodymas Nr. PN-77 iki 2022-01-19 pateikti tyrimui trūkstamus duomenis.

Atlikus tyrimą, Pareiškėjui atsakyta Inspekcijos Departamento 2022-01-18 raštu Nr. 2D-1042. Rašte nurodyta, kad pagal atliktų statybos darbų mastą (sumontuotas metalines konstrukcijas) pažeidimų nenustatyta. Sprendimas pagrįstas statybos procesus reglamentuojančiais teisės aktais. Rašte paaiškinta, kad metalinio rėmo (konstrukcijų) įrengimas ant neypatingojo poilsio paskirties stogo terasos yra priskirtinas statinio paprastojo remonto darbams, keičiant pastato išvaizdą.

[...]. Neypatingasis poilsio paskirties pastatas <...>, Palangoje yra ne daugiabutis gyvenamasis namas ir ne viešasis pastatas, todėl leidimas atlikti statinio paprastąjį remontą pagal atliktų darbų mastą nėra privalomas. Taip pat Pareiškėjas Inspekcijos Departamento 2022-01-18 raštu Nr. 2D-1042 informuotas, kad gavęs naujų duomenų apie pasikeitusį darbų mastą ant neypatingojo poilsio paskirties pastato stogo terasos <...>, Palangoje, Inspekcijos Departamentas galėtų atnaujinti Pareiškėjo pranešimo nagrinėjimą“.

5.4. „Inspekcijos Departamente 2022-04-04 gautas Pareiškėjo 2022-04-04 skundas (toliau – Skundas 4), reg. Inspekcijoje 2022-04-04 Nr. 3D-824, kuriame Pareiškėjas nurodė, kad poilsio paskirties pastate ties poilsio patalpomis <...>, Palangoje, toliau vykdomi statybos darbai, statomas antstatas ir formuojama nauja patalpa.

Organizuojant statybos patikrinimą Priežiūros įstatymo 11 straipsnio nustatyta tvarka ir patikrinus Nekilnojamojo turto registro (toliau – NTR) duomenis nustatyta, kad poilsio paskirties patalpos <...>, Palangoje, nuosavybės teise priklauso [...] N. J. [vardas, pavardė Seimo kontrolierėms yra žinomi] [toliau ir citatose vadinama – Savininkas].“

„Savininko atstovui I. J. [vardas, pavardė Seimo kontrolierėms yra žinomi] išsiųstas 2022-04-19 kvietimas Nr. 2D-7081 dalyvauti 2022-05-02 statybos patikrinime ir 2022-04-19 privalomasis nurodymas Nr. PN-800 iki 2022-05-02 pateikti rašytinį paaiškinimą ir su statyba <...>, Palangoje, susijusius dokumentus. Pareiškėjas apie numatomą 2022-05-02 statybos patikrinimą informuotas Inspekcijos Departamento 2022-04-19 tarpiniu raštu Nr. 2D-7099.

Faktinių duomenų patikrinimo vietoje 2022-05-02 dalyvavo Pareiškėjas ir tyrimą atliekantis Inspekcijos Departamento darbuotojas. Į patikrinimą kviestas I. J. patikrinime nedalyvavo, paaiškinimų neteikė. Atlikus patikrinimą užregistruotas 2022-06-01 faktinių duomenų patikrinimo vietoje aktas Nr. FAK-1049.

Patikrinimo metu nustatyta, kad ant neypatingosios kategorijos poilsio paskirties pastato, [...] adresu <...>, Palangoje, stogo terasos, kadastrinių matavimų byloje pažymėtos Tr2, kurios plotas 24,79 kv. m, įrengiant naujas laikančiąsias konstrukcijas, pastatytas medžio drožlių plokščių antstatas, iš atviros stogo terasos suformuojant naują patalpą prie poilsio patalpų, <...>, Palangoje. Patikrinimo metu nustatyta, kad antstato naujos išorinės konstrukcijos suformuotos iš medžio drožlių plokščių, angos įstiklintos, įrengtas patalpos perdengimas, vykdomi naujai suformuotos patalpos išorės šiltinimo darbai.

[...] patikrinimo metu nustatyti atlikti statybos darbai priskirtini statinio rekonstravimo darbų rūšiai.

[...] neypatingojo statinio – poilsio paskirties pastato [...], esančio adresu <...>, Palangoje, rekonstravimui privalomas statinio rekonstravimo projektas ir leidimas rekonstruoti statinį. Statinio rekonstravimo projektas neparengtas, statybos leidimas neišduotas.

Inspekcijos Departamente gautas poilsio patalpų <...>, Palangoje, Savininko įstatyminio atstovo advokato šaukiamo asmens paaiškinimas (toliau – Paaiškinimas), reg. Inspekcijoje 2022-05-

25 Nr. 1D-11024, kuriame nurodyta, kad patalpų savininkui priklausančiose patalpose <...>, Palangoje, atlikti paprastojo remonto darbai, kurių vykdymui statybą leidžiantis dokumentas yra neprivalomas.

Susipažinus su advokato pateikto NTR duomenų bazės 2022-05-20 išrašo duomenimis nustatyta, kad poilsio patalpos <...>, Palangoje, po atliktų statybos darbų įregistruotos NTR [...] Savininko vardu. Poilsio patalpos įregistravimo pagrindas 2022-04-28 Deklaracija apie statybos užbaigimą/paskirties pakeitimą Nr. ARCCR-100-220428-07410. Įrašas galioja nuo 2022-05-03.

Patikrinus IS „Infostatyba“ duomenis nustatyta, kad sistemoje įregistruota 2022-04-27 Deklaracija apie statybos užbaigimą/paskirties keitimą (tik registruojama) Nr. ARCCR-100-220427-07270 (toliau – Deklaracija 1), kurioje nurodyta, kad atliktas poilsio namų [...] <...>, Palangoje, paprastasis remontas poilsio paskirties patalpose <...>, Palangoje, statytojas – V. S. [vardas, pavardė Seimo kontrolierėms yra žinomi]. Taip pat IS „Infostatyba“ duomenimis, sistemoje įregistruota 2022-04-28 Deklaracija apie statybos užbaigimą/paskirties keitimą (tik registruojama) Nr. ARCCR-100-220428-07410 (toliau – Deklaracija 2), kurioje nurodyta, kad atliktas poilsio namų [...], <...> Palangoje, paprastasis remontas poilsio paskirties patalpose <...>, Palangoje, statytojas – Savininkas. Deklaracijos 2 pagrindu poilsio patalpa <...>, Palangoje, įregistruota NTR.

Esant prielaidų, kad Deklaracija 1 ir Deklaracija 2 įregistruotos IS „Infostatyba“, pažeidžiant teisės aktų reikalavimus, Inspekcijos Departamente vykdė Deklaracijos 1 ir Deklaracijos 2 teisėtumo patikrinimas.

Apie tarpinius tyrimo rezultatus Pareiškėjas informuotas Inspekcijos Departamento 2022-06-01 tarpiniu raštu Nr. 2D-10109.“

Inspekcijos Departamentas Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos viršininko 2013 m. sausio 16 d. įsakymu Nr. 1V-10 (Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos viršininko 2022 m. balandžio 29 d. įsakymo Nr. 1V-65 redakcija) patvirtinto Statybos užbaigimo aktų, deklaracijų apie statybos užbaigimą ir pažymų apie statinio statybą be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių tikrinimo tvarkos aprašo (toliau vadinama – Statybos užbaigimo deklaracijų aprašas) nustatyta tvarka atliko Deklaracijos 2 teisėtumo patikrinimą.

„Atlikus patikrinimą užregistruotas 2022-10-04 Deklaracijos apie statybos užbaigimą (tik registruojamos) patikrinimo aktas Nr. UTA-62. Atlikus patikrinimą nustatyta, kad Deklaracija 2 registruota neteisėtai.

[...]. Atsižvelgiant į Deklaracijos 2 patikrinimo rezultatus ir vadovaujantis Statybos užbaigimo deklaracijų aprašo 20.2 papunkčio nuostata, Inspekcija kreipsis į teismą dėl Deklaracijos 2 panaikinimo.

Pagal Priežiūros įstatymo 14 straipsnio 13 dalį, jeigu savavališka statyba nustatoma po statybos užbaigimo procedūrų atlikimo ir statinio įregistravimo ar jo kadastro duomenų pakeitimo Nekilnojamojo turto kadastrė, Inspekcija kreipiasi į teismą dėl statybos užbaigimo akto ar deklaracijos patvirtinimo panaikinimo, jeigu nuo statinio ar jo naujų kadastro duomenų įregistravimo praėjo ne daugiau kaip vieni metai. Pažymėtina, kad tik teismui panaikinus šiuos dokumentus, Inspekcija atlieka savavališkos statybos padarinių šalinimo procedūras šio įstatymo nustatyta tvarka.

Deklaracijos 1 teisėtumas netikrintas, nes IS „Infostatyba“ Deklaracija 1 paskelbta negaliojančia“.

Inspekcijos Departamentas 2022 spalio 10 d. raštu Nr. 2D-18420 „Dėl statybos darbų, vykdomų poilsio paskirties pastate <...>, Palangoje“ informavo (pagrįsdamas teisės aktų nuostatomis) Pareiškėją, kad: Inspekcijos Departamentas atliko Deklaracijos 2 teisėtumo patikrinimą ir 2022-10-04 surašė Deklaracijos apie statybos užbaigimą (tik registruojamos) patikrinimo aktą Nr. UTA-62; patikrinimo metu nustatyta, jog Deklaracija 2 registruota neteisėtai, todėl Inspekcija kreipsis į teismą dėl Deklaracijos 2 panaikinimo; jeigu Deklaracijos 2 teisėtumas bus nuginčytas teisme, Inspekcija surašys savavališkos statybos fiksavimo dokumentus ir bus pradėta administracinė teisena; apie pateikto atsakymo apskundimo tvarką.

5.5. „[...] Inspekcijos Departamentas 2022-06-20 raštu Nr. 2D-11337 kreipėsi į Nacionalinę žemės tarnybą prie Žemės ūkio ministerijos su prašymu priimti sprendimą dėl matininko R. S.

[vardas, pavardė Seimo kontrolierėms yra žinomi] [...] galimai padaryto nusižengimo (poilsio patalpų <...>, Palangoje, kadastrinių matavimų byloje, kuri pateikta su patalpos statybos užbaigimo deklaracija, nurodžiusio, kad „patalpai atliktas paprastas remontas 2022 m.“) ir spręsti dėl jo kvalifikacijos vertinimo“.

6. Iš Savivaldybės administracijos pateiktos informacijos, dokumentų (kopijos) nustatyta:

6.1. „Pareiškėjas [...] tiesiogiai nesikreipė ir nepranešė Savivaldybės administracijai apie galimai savavališkas vykdomas statybas <...>, Palangoje, o apie galimus teisės aktų pažeidimus Savivaldybės administraciją 2022 m. balandžio 20 d. raštu informavo B, UAB“ (toliau vadinama – Administratorius), nurodydami:

„[...] Administratorius gavo iš administruojamo pastato, adresu <...> Palanga [...] gyventojų skundus, jog pastato bendrasavininkiai pažeidžia kitų gyventojų interesus ir nelegaliai ant stogo statosi priestatą bei laiko ant stogo dangos statybines medžiagas, kas gadina stogo konstrukciją.

Atlikus neeilinę apžiūrą, buvo nustatyta, jog ant stogo yra savavališkai sukrauti daiktai, statomas priestatas. Stogo apkrova didelė, galimas stogo pažeidimas bei turto gadinimas žemiau esančio buto savininkui. Su <...> buto savininku susisiekti galimybių nėra – gyventojas nėra pateikęs Administratoriui jokių kontaktų. Mūsų turimomis žiniomis šis butas priklauso UAB „A“ atstovui, tačiau su mumis jie bendradarbiauti kategoriškai atsisakė. Prašome Savivaldybės administracijos Viešosios tvarkos skyriaus imtis visų reikiamų priemonių užtikrinti viešąją tvarką bei apsaugoti pastatą nuo galimų pažeidimų“.

6.2. „Reaguodami į gautą pranešimą, Savivaldybės administracijos darbuotojai 2022 m. balandžio 22 d. nuvyko minėtu adresu ir atliko patikrinimą, po kurio, nustačius faktines aplinkybes, 2022 m. balandžio 27 d. Savivaldybės administracija raštu kreipėsi į Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie VRM Klaipėdos priešgaisrinės gelbėjimo valdybos Palangos priešgaisrinę gelbėjimo tarnybą ir Inspekciją su prašymu pagal kompetenciją įvertinti pateiktus faktus ir, nustačius pažeidimus, taikyti administracinę atsakomybę minėto namo statytojui [...]“.

„2022 m. gegužės 17 d. UAB „C“ gamybos vadovas E. M. [vardas, pavardė Seimo kontrolierėms yra žinomi] buvo nubaustas pagal Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 366 straipsnį bei įpareigotas sutvarkyti statybvietę iki 2022-05-24 [...]“.

6.3. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie VRM Klaipėdos priešgaisrinės gelbėjimo valdyba 2022 m. gegužės 18 d. rašte Nr. 9.4-3-1343 „Dėl informacijos pateikimo“ Savivaldybės administracijai, be kitos informacijos, nurodė:

„[...] Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – PAGD prie VRM) Klaipėdos priešgaisrinės gelbėjimo valdybos (toliau Klaipėdos PGV) pareigūnai 2022 m. gegužės 12 d. atliko <...>, Palanga, bendro naudojimo patalpų neplaninį priešgaisrinį techninį patikrinimą. [...] Patikrinimo metu Bendrųjų gaisrinės saugos taisyklių nenustatyta.

Apžiūrėjus pastato išorę, pastebėta, kad galimai buvo atlikti savavališki statybos darbai ant namo stogo, galimai be statybos leidimo yra įrengta patalpa, ir atlikta pastato modernizacija. (STR 1.01.08:2002 „Statinio statybos rūšys“ VI ir VII skyrius).

Informuojame, kad vadovaujantis objektų valstybinės priešgaisrinės priežiūros tvarką nustatančiais teisės aktais, valstybinės priešgaisrinės priežiūros pareigūnai eksploatuojamuose objektuose pagal įstatymų suteiktus įgaliojimus tikrina tik eksploatuojamiems objektams taikomus gaisrinės saugos reikalavimus, o nagrinėti atitiktį statybos normatyviniams techniniams dokumentams ir vertinti normatyvinę kokybę, neturi įgaliojimų.“

Inspekcijos Departamentas 2022-06-01 raštu Nr. 2D-10109 „Dėl statybos darbų, vykdomų poilsio paskirties pastate <...>, Palangoje“, Savivaldybės administracijai, be kitos informacijos, nurodė, kad Inspekcijos Departamentas atliks Deklaracijos 1 ir Deklaracijos 2 teisėtumo patikrinimus.

6.4. Savivaldybės administracijoje 2022 m. birželio 2 d. gautas ir užregistruotas Savivaldybės administracijos Viešosios tvarkos skyriaus tarnybinis pranešimas Nr. VŠTS5-128, kuriame nurodyta:

„[...] 2022-05-31 Savivaldybės administracija gavo Pareiškėjo elektroninį pranešimą Nr. VSTS3-43, dėl nelegalios statybos ant namo stogo adresu <...>, Palangoje ir dėl statybinių medžiagų laikymo, kurios gadina stogo konstrukciją bei yra šiukšlinama visa aplinka ir teritorija. [...].

Vykdamas minėtą pranešimą [...] 08 val. 48 min., atvykome prie daugiabučio gyvenamojo namo adresu <...>, Palangoje, kurį apžiūrėjau, fotografavau. Apžiūros metu nustatyta, kad daugiabučio namo stogo teritorija (toliau – statybvieta) netvarkinga, prižiūškinta. Statybinės atliekos (polietileno, plastiko, medienos, metalo, bituminės stogo dangos, statybos ir griovimo (birios) atliekos ir kitos atliekos) kaupiamos ant stogo. Statybinės medžiagos ir įrankiai laikomi netvarkingai. Galimai gadina stogo dangą. Geriau apžiūrėti statybvieta nebuvo galimybės, kadangi reikėjo nusileisti į statybvieta o kopėčios buvo paguldytos.

Asmenys statantys kambarį ant stogo adresu <...>, Palangoje ir teršiantys aplinką pažeidė Palangos miesto savivaldybės tarybos 2020-06-11 sprendimu Nr. T2-131 patvirtintų „Palangos miesto tvarkymo ir švaros taisyklių“ 8.7.1 punktą, kuriame sakoma, kad asmenys privalo prižiūrėti statybvieta ir įvažiavimo į ją kelius, statybos ir griovimo darbus, kad nebūtų teršiamos eismo zonos ir kitos teritorijos už statybvieta ribų; 11 punktą, kuriame sakoma, kad statybinės atliekos turi būti kaupiamos stambiagabaritinių atliekų konteineryje ir išvežamos tokiu dažnumu, kad nebūtų teršiama aplinka. Baigus darbus teritorija turi būti nedelsiant sutvarkyta; 35.1. punktą, kuriame numatyta, kad draudžiama laikyti statybines ir kitas medžiagas, teršiančias aplinką ar kitaip trukdančias aplinkiniams, užkasti statybinį laužą ir šiukšles statybos aikštelėje arba už jos ribų bei teršti statybinėmis atliekomis aplinkines teritorijas.

2022-05-17 UAB „C“ gamybos vadovas E. M. dėl aukščiau paminėtų pažeidimų, buvo nubaustas administracine tvarka pagal Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (toliau – LR ANK) 366 str. ir įpareigotas iki 2022-05-24 sutvarkyti statybvieta.

Tikslinga pradėti administracinio nusižengimo teiseną pagal LR ANK 366 str. (Tvarkymo ir švaros taisyklių pažeidimas).“

„2022 m. birželio 15 d. Savivaldybės administracija gavo informacinį raštą iš UAB „C“, kad įmonė nebevykdo statybos darbų <...>, Palanga [...].“

„2022 m. birželio 13 d. Savivaldybės administracija gavo elektroninį laišką iš UAB „D“, kuriame nurodoma, kad dėl šiukšlių ant pastato <...> stogo kaltas R. B.“ [vardas, pavardė Seimo kontrolieriui yra žinomi]. Atsižvelgiant į tai, Savivaldybės administracijos Viešosios tvarkos skyrius 2022 m. birželio 20 d. R. B., už tai, būdamas atsakingas už statybos darbus pastate adresu <...>, Palanga, ant stogo, nepasirūpino, kad būtų laikomasi galiojančių Palangos miesto tvarkymo ir švaros taisyklių 8.7.1, 11, 34.1 punktų tai yra nepasirūpino, kad statybinės atliekos būtų laikomos stambiagabaritinių atliekų konteineryje ar išvežamos tokiu dažnumu, kad nebūtų teršiama aplinka, kaip to reikalauja taisyklės ir tokia savo veika padarė administracinį nusižengimą, numatytą LR ANK 366 straipsnyje“, surašė Administracinių nusižengimų protokolą Nr. SAVAD-25-ANR_P-1570-2022 ir skyrė baudą.

6.5. Savivaldybės administracija atliko pastato, esančio <...>, Palanga (Šventoji), techninės priežiūros neeilinį patikrinimą ir 2022 m. lapkričio 11 d. surašė Statinio(-ių) techninės priežiūros patikrinimo aktą Nr. VŠTS4-22, kuriame nurodyta:

„3. [...]. Patikrinimo metu nustatyti pastato defektai:

Yra statybų broko: fasado dekoratyvinis tinkas vietomis atsokęs, apšiltinimo sluoksnis uždėtas be apatinio (cokolio) aliuminio profilio/bėgelio, cokolis neapšiltintas ir be apdailos, nekokybiškas apskardinimas – vietomis skardos lankstiniai nėra įleisti į apšiltinimo sluoksnį ir žiojėja plyšiai, kai kuriuose balkonuose lauko terasos įrengtos galimai nenaudojant hidroizoliacijos, o betono sluoksnis nepadengtas plytelėmis, techninėse patalpose nėra pabaigta vidaus apdaila [...], paliktos neužpiltos ir neužbetonuotos duobės – kas sukelia pavojų patalpose būnančių žmonių saugumui, laiptai į technines patalpas įrengti netvarkingai [...], gyvenamųjų patalpų/butų laiptinėje – nepabaigta pakopų apdaila;

Galimai suformuotos naujos patalpos/butai, nors pastato rekonstrukcijos projekto nėra [...];

Yra atlikta galimai savavališka statyba – „butas ant stogo“, iš <...> buto, statybinės medžiagos sandėliuojamos ant stogo, komunikacijų vamzdynai išvesti ant stogo per bendro naudojimo pastato ventiliacinę šachtą ir angas;

Pastato pirmo aukšto butai turi įrengtas lauko terasas, nors statinio rekonstrukcijos projekto nėra; pastato vidaus išplanavimo, naujų patalpų ir netgi naujų butų įrengimo nėra pažymėta Statinio

nekilnojamojo daikto kadastrinių matavimų byloje ir nėra Statybas leidžiančio dokumento dėl statinio rekonstrukcijos;

Galimi neatitikimai dėl priešgaisrinių reikalavimų: nėra evakuacinių kopėčių iš vieno namo korpuso į kitą, laiptinėse kai kurios praėjimo angos per mažos (apie 80 x 200 cm. išmatavimo), 2 pravažiavimai į pastato vidinį kiemą – be suderinimų užstatyti didelių parametrų kondicionierių mechanizmais, užsodinti pušaitėmis, o pats pravažiavimas įrengtas galimai per žemas PGT automobiliui.

Išduotas Statybos leidimas (statytojas UAB „A“) – „Kiti inžineriniai statiniai“ (Aikštelės Nr. 1, Nr.2, Nr.3) - 2020-07-24 d., Nr. LSNS-33-200724- 00134.

Taip pat cituojame 2022-11-08 Kasmetinės statinio apžiūros metu (aktas Nr. PBU-SAA-22-11-0013) nustatytus defektus/trūkumus:

„Ant pastato stogo yra sandėliuojamos statybinės medžiagos. Vykdoma savavališka statyba <...> buto terasoje. Nesilaikoma pastato stogo dangos apkrovos reglamento, vientisumo, deformuojama hidroizoliacinė danga. Statybinėmis atliekomis ir šiukšlėmis, bei statybine įranga yra pažeidžiama stogo danga bei namo ventiliacijos ir lietaus kanalizacijos sistemos kas neleidžia joms funkcionuoti. Neatitinka STR 2.01.01(4):2008 „Esminis statinio reikalavimas „Naudojimo sauga“.

Lauko sienos šiltintos, struktūrinio tinko apdaila. Yra dalis sienų be apdailos, nutrupėję fragmentai nesilaikant dengimo rekomendacijų ar fiziškai pažeisti. Neatitinka STR: 2.01.01(1):2005 Esminis statinio reikalavimas. „Mechaninis atsparumas ir pastovumas“ reikalavimų.

Balkonų priekinės kraštinės neapskardintos, neužbaigta hidroizoliacija. Neatitinka STR: 2.01.01(1):2005 Esminis statinio reikalavimas. „Mechaninis atsparumas ir pastovumas“ reikalavimų.

Laiptinėse langų nišos nėra apsaugotos. Galimi gyventojų susižeidimai. Neatitinka STR 2.01.01(4):2008 „Esminis statinio reikalavimas „Naudojimo sauga“ reikalavimų.

Bendro naudojimo geriamo vandens stovai ir buitinių nuotekų stovai įrengti butų patalpose, uždaroje šachtose. Į butų patalpas nepatekta. Bendro naudojimo geriamo vandens ir buitinių nuotekų stovų apžiūra neatlikta.“

[...].

REIKALAUJAME:

„1. Perduoti nurodymą pastato gyventojams suformuoti statinio naujausių Kadastrinių matavimų byla, su visais patalpų išplanavimo pasikeitimais ([...] Nustatomas terminas 2023-03-31);

2. Perduoti nurodymą pastaro gyventojams vykdyti Priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos reikalavimus dėl gaisrinės saugos normatyvu ir esant būtinybei – atlikti atitinkamus pastato remonto darbus, sumontuoti atitinkamus gaisrinės saugos įrenginius [...];

3. Perduoti nurodymą buto (<...>. Palanga) savininkui pašalinti savavališką statybą – „butą ant stogo“ jeigu bus priimtas atitinkamas Teismo sprendimas: VTPSI raštas 2022-10-10 Nr. 2D-18420).“

REKOMENDUOJAME:

„a) kreiptis dėl pastato garantinio remonto atlikimo pagal LR Civilinio kodekso 6.698 str. [...] į galimą statytoją UAB „A“;

b) nustatyti statinio Bendrųjų patalpų (erdvių) tvarkymo taisykles [...];

c) nustatyti statiniui priskirto žemės sklypo vidaus naudojimo pasidalijimą [...];

d) atlikti statinio – „Grindinys“ („Kiti inžineriniai statiniai“) — perkainojimą ir koreguoti masinio vertinimo vertę.“

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

7. Lietuvos Respublikos įstatymai

7.1. Seimo kontrolierių įstatymo:

7.1.1. 12 straipsnis – „1. Seimo kontrolieriai tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje“.

7.1.2. *17 straipsnis* – „1. Seimo kontrolierius ne vėliau kaip per 7 darbo dienas nuo skundo gavimo dienos priima sprendimą atsisakyti nagrinėti skundą, apie tai šio įstatymo 21 straipsnyje nustatyta tvarka informuodamas pareiškėją, jeigu: 4) skundas tuo pačiu klausimu buvo išnagrinėtas arba yra nagrinėjamas teisme; [...]. 4. Jeigu skundo tyrimo metu paaiškėja šio straipsnio 1 dalyje nurodytos aplinkybės, skundo tyrimas nutraukiamas“.

7.2. *Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo* (toliau vadinama – Priežiūros įstatymas):

7.2.1. *8 straipsnis* – „1. Statybos valstybinę priežiūrą atlieka Inspekcija. 2. Statybos valstybinė priežiūra apima: 4) statybos vykdymo teisėtumo tikrinimą; [...]; 9) asmenų prašymų, skundų, susijusių su statybos procesu, nagrinėjimą“.

7.2.2. *11 straipsnis* – „1. Inspekcija statybos patikrinimus atlieka: 3) [...] fizinių asmenų [...] pateiktų skundų pagrindu; [...]. 3. Inspekcijos pareigūnas iki statybos patikrinimo: 4) apie numatomą statybos patikrinimą raštu informuoja statytoją [...], pridėdamas privalomąjį nurodymą statybos patikrinimo dieną pateikti Inspekcijos pareigūnui su statyba susijusius dokumentus [...]. 9. Inspekcijai raštu gavus informacijos apie šio straipsnio 6 dalyje nurodyto privalomojo nurodymo įvykdymą iki jo įvykdymo termino pabaigos arba pasibaigus šio straipsnio 6 dalyje nurodyto privalomojo nurodymo įvykdymo terminui, Inspekcija ne vėliau kaip per 10 darbo dienų atitinkamai nuo šios informacijos gavimo dienos arba nuo privalomajame nurodyme nustatyto termino pabaigos patikrina, ar privalomasis nurodymas tinkamai įvykdytas. Jeigu privalomasis nurodymas yra tinkamai įvykdytas, tai pažymima Inspekcijos turimame privalomojo nurodymo egzemplioriuje. [...]. 11. Statybos patikrinimo metu nustatčius, kad statyba vykdoma savavališkai, atliekami šio įstatymo 14 straipsnyje nurodyti su savavališkos statybos padarinių šalinimu susiję veiksmai“.

7.2.3. *11¹ straipsnis* (galioja nuo 2022-05-01) – „1. Inspekcija statybos užbaigimo procedūrų teisėtumą tikrina pagal [...] fizinių asmenų, juridinių asmenų ir jų padalinių, kitų juridinio asmens statuso neturinčių organizacijų ir jų padalinių pateiktų skundų pagrindu.“

7.2.4. *14 straipsnis* (redakcija galiojusi nuo 2021-07-01 iki 2022-05-01) – „1. Inspekcijos pareigūnas, nustatęs, kad statyba yra savavališka, surašo savavališkos statybos aktą. [...]. 2. Inspekcijos pareigūnas per 10 darbo dienų nuo savavališkos statybos akto surašymo dienos pateikia šio straipsnio 1 dalyje nurodytam asmeniui privalomąjį nurodymą dėl savavališkos statybos padarinių pašalinimo. [...]. Taip pat asmeniui nurodoma vienu iš šių būdų pašalinti savavališkos statybos padarinius: 1) nugriauti statinį ir sutvarkyti statybviety; 2) išardyti savavališkai pastatytas (įrengtas, sumontuotas ir pan.) ar perstatytas statinio dalis ir, jeigu būtina, sutvarkyti statybviety; [...]. 4. Šio straipsnio 2 dalyje nustatyti privalomieji nurodymai turi būti įvykdyti per 6 mėnesius [...]“.

7.2.5. *14 straipsnis* (galioja nuo 2022-05-01) – „13. Jeigu savavališka statyba nustatoma po statybos užbaigimo procedūrų atlikimo ir statinio įregistravimo ar jo kadastro duomenų pakeitimo Nekilnojamojo turto kadastrė, Inspekcija kreipiasi į teismą dėl statybos užbaigimo akto ar deklaracijos patvirtinimo panaikinimo, jeigu nuo statinio ar jo naujų kadastro duomenų įregistravimo praėjo ne daugiau kaip vieni metai. Teismui panaikinus šiuos dokumentus, Inspekcija atlieka savavališkos statybos padarinių šalinimo procedūras šio įstatymo nustatyta tvarka“.

7.2.6. *25 straipsnis* – „1. Jeigu šiame įstatyme nenustatyta kitaip, skundai ir pranešimai išnagrinėjami ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo visų privalomų pateikti dokumentų ir informacijos gavimo dienos [...]“.

7.3. *Vietos savivaldos įstatymo*:

6 straipsnis – „Savarankiškosios (Konstitucijos ir įstatymų nustatytos (priskirtos) savivaldybių funkcijos: 21) statinių naudojimo priežiūra įstatymų nustatyta tvarka.“

7.4. *Statybos įstatymo*:

49 straipsnis – „1. Statinių naudojimo priežiūrą atlieka šie viešojo administravimo subjektai: 1) energetikos objektų – Valstybinė energetikos reguliavimo taryba pagal Energetikos ministerijos nustatytą tvarką; 2) susisiekimo komunikacijų ir su jomis susijusių kitų inžinerinių statinių, taip pat hidrotechnikos statinių Baltijos jūroje ir vidaus vandens telkiniuose – Susisiekimo ministerija ir (ar) jos įgaliotos organizacijos (išskyrus susisiekimo komunikacijas, kurios nepriklauso jos valdymo sričiai) pagal Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintą sąrašą; 3) statinių, nenurodytų šio

straipsnio 1 dalies 1, 2 punktuose, – savivaldybių administracijos; [...]. 2. Statinių naudojimo priežiūrą atliekantys viešojo administravimo subjektai tikrina, kaip statinių naudotojai vykdo šio įstatymo ir kitų Lietuvos Respublikos įstatymų bei teisės aktų nustatytus statinių techninės priežiūros ir naudojimo bei statinių saugos reikalavimus. 6. Statinių naudojimo priežiūros atlikimo tvarką nustato aplinkos ministras. [...].“

7.5. Viešojo administravimo įstatymo:

11 straipsnis – „3. Prašymas ar skundas viešojo administravimo subjekto vadovo arba jo įgalioto pareigūno ar valstybės tarnautojo, kito įstatymų nustatytą specialų statusą turinčio fizinio asmens sprendimu gali būti nenagrinėjamas, jeigu: 4) paaiškėja, kad skundą dėl to paties klausimo pradėjo nagrinėti išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka institucija ar teismas.“

8. Kiti teisės aktai

8.1. *Statybos ir ūkio subjektų veiklos patikrinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos viršininko 2012 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. IV-53* (redakcija, galiojusi nuo 2020-09-04 iki 2021-08-16) (toliau vadinama – Aprašas):

8.1.1. „43 punktas (redakcija, galiojusi nuo 2020-09-04 iki 2021-08-16) – „Atliekant patikrinimą faktinių duomenų patikrinimo vietoje aktas (toliau – FDPV aktas) (nenaudojant klausimyno) gali būti surašomas tik šiais atvejais: 43.3. kai atliekamas neplaninis patikrinimas, išskyrus atvejus, kai tikrinami naujo ypatingojo ar neypatingojo statinio statybos ar rekonstrukcijos darbai (tokiu atveju pildomas klausimynas)“.

8.1.2. „43 punktas (redakcija, galiojusi nuo 2021-08-16 iki 2022-07-08) – „Atliekant patikrinimą faktinių duomenų patikrinimo vietoje aktas (toliau – FDPV aktas) (nenaudojant klausimyno) gali būti surašomas tik šiais atvejais: 43.3. kai atliekamas neplaninis patikrinimas, išskyrus atvejus, kai tikrinami naujo ypatingojo ar neypatingojo statinio statybos ar rekonstrukcijos darbai (tokiu atveju pildomas klausimynas)“.

8.1.3. „44 punktas (redakcija, galiojusi nuo 2020-09-04 iki 2021-08-16) – „[...] SVP pareigūnas FDPV aktą baigia pildyti ir užregistruoja „Avilyje“ ne vėliau kaip per 2 darbo dienas po patikrinimo [...]“.

8.1.4. „44 punktas (redakcija, galiojusi nuo 2021-08-16 iki 2022-07-08) – „[...] SVP pareigūnas FDPV aktą baigia pildyti ir užregistruoja „Avilyje“ ne vėliau kaip per 3 darbo dienas po patikrinimo atlikimo“;

8.1.5. „49 punktas (redakcija, galiojusi nuo 2021-08-16 iki 2022-07-08) – „Pasibaigus privalomuosiuose nurodymuose nustatytiems jų vykdymo terminams arba Inspekcijai raštu gavus informacijos apie įvykdymą iki termino pabaigos: 49.1. SVP pareigūnas ne vėliau kaip per 10 darbo dienų atitinkamai nuo šios informacijos gavimo dienos arba nuo privalomajame nurodyme nustatyto termino pabaigos atlieka grįžtamąjį (pakartotinį) patikrinimą (kai pagal teisės aktus būtina patikrinti privalomojo nurodymo įvykdymo faktą vietoje) arba privalomojo nurodymo įvykdymo faktą, nevykdamas į vietą; 49.2. patikrinus, ar privalomasis nurodymas tinkamai įvykdytas, surašomas jo įvykdymo patikrinimo aktas, kuris Aprašo 19 punkte nustatyta tvarka įteikiamas tikrinamam subjektui.“

8.2. *Statybos techninio reglamento STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“*, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. D1-878 (toliau vadinama – STR 1.05.01:2017):

130 punktas (redakcija, galiojusi nuo 2021-01-02 iki 2022-05-01) – „Inspekcijos įgaliotas pareigūnas, gavęs informacijos apie galimą savavališką statybą [...] ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo informacijos gavimo [...] dienos patikrina statybą [...]; jei patikrinus statybą pasitvirtina, kad ji yra savavališka, Inspekcijos įgaliotas pareigūnas privalo: [...] 130.2. esant galimybei, tą pačią dieną, bet ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo savavališkos statybos nustatymo dienos naudojantis IS

„Infostatyba“ surašyti savavališkos statybos aktą ir privalomąjį nurodymą nevykdyti statybos darbų, iki bus pašalinti savavališkos statybos padariniai. [...]“;

8.3. *Statybos užbaigimo aktų, deklaracijų apie statybos užbaigimą ir pažymų apie statinio statybą be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių tikrinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos viršininko 2022 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr. IV-65 (toliau vadinama – Statybos užbaigimo deklaracijų aprašas):*

20 punktas – „Atlikus [...] deklaracijos [...] patikrinimą ir nustačius pažeidimų [...] atliekami šie veiksmai: 20.2. nustačius, kad [...] deklaracija [...] yra su pažeidimais [...], atliekami Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo 111 straipsnio 7 dalies 1 punkte, 8 dalies 1 punkte ir 17 straipsnio 6 dalies 1 punkte nurodyti veiksmai. Neįvykdžius minėtuose punktuose nurodytų privalomųjų nurodymų, pažeidėjui taikoma administracinė atsakomybė už jų nevykdymą. Dėl neteisėtų [...] deklaracijos [...] naikavimo teisme [...] reikalavimai pareiškiami per 2 mėnesius nuo dokumento, kuriame konstatuojami nustatyti pažeidimai (patikrinimo akto arba kito dokumento, priklausomai nuo to, kuriame pažeidimai konstatuoti anksčiausiai), priėmimo dienos, nepraleidžiant Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatyme, Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse ir kituose teisės aktuose nustatytų kreipimosi į teismą terminų.“

8.4. *Statybos techninio reglamento STR 1.07.03:2017 „Statinių techninės ir naudojimo priežiūros tvarka. Naujų nekilnojamojo turto kadastro objektų formavimo tvarka“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. D1-971 (toliau vadinama – STR 1.07.03:2017):*

8.4.1. „12 punktas – „Pagrindiniai statinių ir jų konstrukcijų techninės priežiūros ir teisingo naudojimo uždaviniai yra šie: 12.1. siekti, kad statiniai ir jų konstrukcijos būtų naudojami nepažeidžiant projektų, statybos bei eksploatavimo normų; 12.2. laiku pastebėti, teisingai įvertinti ir likviduoti atsiradusius statybinių konstrukcijų defektus; 12.3. profilaktinėmis priemonėmis tausoti (saugoti nuo ankstyvojo susidėvėjimo) statinius ir jų konstrukcijas; 12.4. išvengti statinių griūčių, o joms įvykus arba įvykus stichinėms nelaimėms, išvengti papildomų padarinių ir nuostolių; 12.5. siekti, kad statiniai nedarytų žalos žmonių sveikatai ir aplinkai“;

8.4.2. 102 punktas – Naudojimo priežiūrą atlieka šie Subjektai [...]: 102.3. savivaldybių administracijos – gyvenamųjų namų ir kitų statinių (išskyrus išvardytus Reglamento 102.1 ir 102.2 papunkčiuose).“

Tyrimo išvados

9. Atsižvelgiant į Pareiškėjo skunduose nurodytas aplinkybes, išskirtinos šios skundų dalys:

9.1. dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) vykdant statybos valstybinę priežiūrą;

9.2. dėl Palangos miesto savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) vykdant statinių naudojimo priežiūrą.

Tyrimas atliekamas ir tyrimo išvados pateikiamos dėl kiekvienos iš šių dalių atskirai.

10. Prieš pateikiant išvadas, atkreiptinas dėmesys į tai, kad:

10.1. Seimo kontrolieriai, vadovaudamiesi Seimo kontrolierių įstatymo 12 straipsnio 1 dalimi, tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje (pažymos 7.1.1 papunktis), tačiau Seimo kontrolieriai nevertina priimtų administracinių sprendimo teisėtumo ir pagrįstumo bei nenagrinėja administracinės srities ginčų. Atsižvelgdama į tai, Seimo kontrolierė vertino Inspekcijos, Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmus (neveikimą) viešojo administravimo srityje;

10.2. Inspekcija Pareiškėjo skundo, pateikto Seimo kontrolierei, tyrimo metu informavo, kad Skundas 1, vadovaujantis Viešojo administravimo įstatymo 11 straipsnio 3 dalies 4 punktu, reglamentuojančiu, kad skundas gali būti nenagrinėjamas, jeigu paaiškėja, kad skundą dėl to paties klausimo pradėjo nagrinėti teismas (pažymos 7.5 papunktis), nebuvo nagrinėjimas, nes nustatyta, jog Teisme nagrinėjamos Bylos klausimai yra tapatūs Skunde 1 išdėstytiems klausimams (pažymos 5.1 papunktis). Seimo kontrolierių įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 4 punktas bei 17 straipsnio 4 dalis

nustato, kad jeigu skundo tyrimo metu paaiškėja, kad skunde keliamas klausimas buvo išnagrinėtas arba yra nagrinėjamas teisme, Seimo kontrolierius priima sprendimą atsisakyti nagrinėti skundą (pažymos 7.1.2 papunktis). Atsižvelgdama į tai, kas pirmiau išdėstyta, Seimo kontrolierė atsisako nagrinėti ir vertinti Inspekcijos pareigūnų veiksmus (neveikimą) jiems nagrinėjant Skundą 1.

Dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) vykdant statybos valstybinę priežiūrą

11. Apibendrinus skundų tyrimo metu gautą informaciją, teisės aktų nuostatas, pacituotas pažymos 7–8 punktuose, susijusias su Inspekcijos pareigūnų veiksmais (neveikimu) vykdant statybos valstybinę priežiūrą, konstatuotina:

11.1. statybos valstybinę priežiūrą, kuri apima statybos vykdymo teisėtumo tikrinimą, asmenų prašymų, skundų, susijusių su statybos procesu, nagrinėjimą vadovaudamasi Priežiūros įstatymo 8 straipsnio 1 dalimi, 2 dalies 4, 9 punktais, atlieka Inspekcija (pažymos 7.2.1 papunktis). Pagal Priežiūros įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 3 punktą, Inspekcija statybos patikrinimus atlieka fizinių asmenų pateiktų skundų pagrindu (pažymos 7.2.2 papunktis).

Priežiūros įstatymo 11 straipsnio 3 dalies 4 punkte nustatyta, kad Inspekcijos pareigūnas apie numatomą statybos patikrinimą raštu informuoja statytoją, pridėdamas privalomąjį nurodymą statybos patikrinimo dieną pateikti Inspekcijos pareigūnui su statyba susijusius dokumentus (pažymos 7.2.2 papunktis). STR 1.05.01:2017 130 punktas (redakcija, galiojusi nuo 2021-01-02 iki 2022-05-01) reglamentavo, kad statybos patikrinimas atliekamas ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo informacijos gavimo (pažymos 8.2 papunktis). Aprašo 43, 44 punktai (redakcija, galiojusi nuo 2020-09-04 iki 2021-08-16) nustatė, kad kai atliekamas neplaninis patikrinimas, surašomas faktinių duomenų patikrinimo vietoje aktas (nenaudojant klausimyno), kuris „Avilyje“ užregistruojamas ne vėliau kaip per 2 darbo dienas po patikrinimo (pažymos 8.1.1, 8.1.3 papunkčiai), o pagal Aprašo 43, 44 punktus (redakcija, galiojusi nuo 2021-08-16 iki 2022-07-08), atliekant neplaninį patikrinimą buvo surašomas faktinių duomenų patikrinimo vietoje aktas (nenaudojant klausimyno), kuris „Avilyje“ užregistruojamas ne vėliau kaip per 3 darbo dienas po patikrinimo atlikimo (pažymos 8.1.2, 8.1.4 papunkčiai).

11.2. Inspekcijos Departamentas, 2021-07-30 gavęs Pareiškėjo Skundą 2, ėmėsi teisės aktuose nustatytų veiksmų ir: 1) kaip tai nustatė Priežiūros įstatymo 11 straipsnio 3 dalies 4 punktas, galimam statytojui UAB „A“ 2021-08-10 pateikė: privalomąjį nurodymą Nr. PN-1152, įpareigojantį bendrovę pateikti rašytinį paaiškinimą ir su poilsio paskirties pastato, adresu: <...>, Palangoje, (toliau vadinama – Poilsio paskirties pastatas) bei su minėto pastato statyba susijusius dokumentus; kvietimą Nr. 2D-13377 dalyvauti vykstančiame Poilsio paskirties pastato statybos patikrinime vietoje; 2) 2021-08-11 raštu apie 2021-08-20 vyksiantį Poilsio paskirties pastato patikrinimą vietoje informavo Pareiškėją; 3) 2021-08-20 atliko neplaninį Poilsio paskirties pastato statybos patikrinimą vietoje; 4) kaip tai reglamentavo Aprašo 43 punktas (redakcija, galiojusi nuo 2020-09-04 iki 2021-08-16), surašė ir 2021-09-24 užregistravo faktinių duomenų patikrinimo vietoje aktą Nr. FAK-1929, kuriame konstatavo, kad Poilsio paskirties pastate vykdoma savavališka statyba (pažymos 5.2 papunktis).

Pažymėtina, kad Inspekcijos Departamentas, atlikdamas pirmiau minėtus veiksmus: 1). nesilaikė STR 1.05.01:2017 130 punkte (redakcija, galiojusi nuo 2021-01-02 iki 2022-05-01) nustatyto 10 darbo dienų termino, nes Poilsio paskirties pastato statybos patikrinimą vietoje atliko per 15 darbo dienų nuo Pareiškėjo Skundo 2 gavimo (Skundas 2 gautas 2021-07-30, patikrinimas atliktas 2021-08-20); 2) nesilaikė Aprašo 44 punkte (redakcija, galiojusi nuo 2020-09-04 iki 2021-08-16) nustatyto 2 darbo dienų termino, nes faktinių duomenų patikrinimo vietoje aktą Nr. FAK-1929 užregistravo praėjus daugiau nei mėnesiui nuo Poilsio paskirties pastato statybos patikrinimo atlikimo (Poilsio paskirties pastato statybos patikrinimas vietoje atliktas 2021-08-20, o faktinių duomenų patikrinimo vietoje aktas užregistruotas 2021-09-24) (pažymos 5.2 papunktis).

Inspekcijos pareigūnas, vadovaudamasis Priežiūros įstatymo 11 straipsnio 11 dalimi, 14 straipsnio 1, 2, 4 dalimis (redakcija, galiojusi nuo 2021-07-01 iki 2022-05-01), statybos patikrinimo metu nustatęs, kad statyba vykdoma savavališkai, atlieka su savavališkos statybos padarinių šalinimu

susijusius veiksmus: surašo savavališkos statybos aktą, kuriį įteikia statytojui; per 10 darbo dienų nuo savavališkos statybos akto surašymo dienos pateikia statytojui privalomąjį nurodymą dėl savavališkos statybos padarinių pašalinimo, nurodydamas vieną iš būdų, kaip per 6 mėnesius pašalinti savavališkos statybos padarinius (pažymos 7.2.2, 7.2.4 papunkčiai). STR 1.05.01:2017 130.2 papunktis (redakcija, galiojusi nuo 2021-01-02 iki 2022-05-01) numatė, kad Inspekcijos įgaliotas pareigūnas savavališkos statybos aktą ir privalomąjį nurodymą nevykdyti statybos darbų, esant galimybei surašo tą pačią dieną, bet ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo savavališkos statybos nustatymo dienos (pažymos 8.2 papunktis).

Inspekcijos Departamentas, nustatęs, jog ant Poilsio paskirties pastato terasos vykdoma savavališka statyba, ėmėsi teisės aktuose nustatytų veiksmų ir: 1) kaip tai nustatė Priežiūros įstatymo 11 straipsnio 11 dalis, 14 straipsnio 1, 2, 4 dalys (redakcija, galiojusi nuo 2021-07-01 iki 2022-05-01), 2021-10-05 surašė savavališkos statybos aktą Nr. SSA-30-211005-00085 bei Privalomąjį nurodymą 1, kuriuo įpareigojo nevykdyti jokių Poilsio paskirties pastato ar jo dalies statybos darbų; 2021-10-08 statytojui surašė Privalomąjį nurodymą 2, kuriuo įpareigojo pašalinti savavališkos statybos padarinius iki 2022-04-08 (pažymos 5.2 papunktis).

Seimo kontrolierė pažymi, kad Inspekcijos Departamentas, atlikdamas pirmiau minėtus veiksmus, nesilaikė STR 1.05.01:2017 130.2 papunktyje (redakcija, galiojusi nuo 2021-01-02 iki 2022-05-01) nustatyto 2 darbo dienų termino, nes savavališkos statybos aktą Nr. SSA-30-211005-00085 ir Privalomąjį nurodymą 1 surašė 2021-10-05, t. y. po 7 darbo dienų nuo savavališkos statybos nustatymo dienos (faktinių duomenų patikrinimo aktas užregistruotas 2021-09-24).

Aprašo 49.1 ir 49.2 papunkčiai (redakcija, galiojusi nuo 2021-08-16 iki 2022-07-08) reglamentavo, kad Inspekcijai raštu gavus informacijos apie privalomojo nurodymo įvykdymą, Inspekcijos pareigūnas ne vėliau kaip per 10 darbo dienų atitinkamai nuo šios informacijos gavimo dienos atlieka grįžtamąjį (pakartotinį) patikrinimą (kai pagal teisės aktus būtina patikrinti privalomojo nurodymo įvykdymo faktą vietoje) ir patikrinus, ar privalomasis nurodymas tinkamai įvykdytas, surašomas jo įvykdymo patikrinimo aktas (pažymos 8.1.5 papunktis).

Inspekcijos Departamentas, 2021-10-26 gavęs Statytojos pranešimą apie įvykdytą privalomąjį nurodymą Nr. 2, ėmėsi Aprašo 49.1 ir 49.2 papunkčiuose nustatytų veiksmų ir: 2021-10-26 atliko grįžtamąjį (pakartotinį) patikrinimą vietoje ir IS „Infostatyba“ užregistravo 2021-10-28 privalomojo nurodymo nevykdyti jokių statinio ar jo dalies statybos darbų įvykdymo patikrinimo aktą Nr. PNSDP-30-211028-00016 bei 2021-10-29 privalomojo nurodymo pašalinti savavališkos statybos padarinius įvykdymo patikrinimo aktą Nr. PNSSA-30-211029-00102, kuriuose konstatavo, kad Privalomasis nurodymas 1 ir Privalomasis nurodymas 2 yra įvykdyti (pažymos 5.2 papunktis).

Pagal Priežiūros įstatymo 25 straipsnio 1 dalį, skundai išnagrinėjami ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo visų privalomų pateikti dokumentų ir informacijos gavimo dienos (pažymos 7.2.6 papunktis).

Pažymėtina, kad Inspekcijos Departamentas 2021-10-27 raštu informavo Pareiškėją apie atlikto statybos patikrinimo vietoje rezultatus ir nustatytą savavališką statybą (pažymos 5.2 papunktis).

Atsižvelgiant į tai, kad faktinių duomenų patikrinimo vietoje aktas Nr. FAK-1929, kuriame buvo konstatuota, jog Poilsio paskirties pastate vykdoma savavališka statyba, užregistruotas 2021-09-24, o atsakymą Inspekcijos Departamentas Pareiškėjui pateikė 2021-10-27 raštu, darytina išvada, kad Inspekcijos Departamentas atsakymą Pareiškėjui pateikė nesilaikydamas Priežiūros įstatymo 25 straipsnio 1 dalyje (redakcija, galiojusi nuo 2021-07-01 iki 2022-05-01) nustatyto 20 darbo dienų termino.

11.3. Inspekcijos Departamentas, 2021-11-25 gavęs Pareiškėjo Skundą 3, ėmėsi teisės aktuose nustatytų veiksmų ir: 1) kaip tai reglamentavo Priežiūros įstatymo 11 straipsnio 3 dalies 4 punktas, 2021-11-30 galimam statytojui pateikė privalomąjį nurodymą Nr. PN-2057 pateikti rašytinį paaiškinimą ir su Poilsio paskirties pastato statyba susijusius dokumentus; kvietimą Nr. 2D-20492 dalyvauti Poilsio paskirties pastato statybos patikrinime vietoje; Poilsio paskirties pastatą administruojančiai įmonei pateikė privalomąjį nurodymą Nr. PN-2058 pateikti rašytinį paaiškinimą ir su Poilsio paskirties pastato statyba susijusius dokumentus; kvietimą Nr. 2D-20493 dalyvauti

Poilsio paskirties pastato statybos patikrinime vietoje; 2) 2021-11-30 tarpiniu raštu apie vykiantį Poilsio paskirties pastato statybos patikrinimą vietoje informavo Pareiškėją; 3) 2021-12-07 atliko Poilsio paskirties pastato statybos patikrinimą vietoje; 4) kaip tai reglamentavo Aprašo 43 punktas (redakcija, galiojusi nuo 2021-08-16 iki 2022-07-08; pažymos 8.1.4 papunktis), surašė faktinių duomenų patikrinimo vietoje aktą Nr. FAK-2646, kuriame konstatavo, kad ant Poilsio paskirties pastato stogo esančios terasos, ties patalpa Nr. <...>, yra pastatytas septynių kolonų metalinis rėmas; patikrinimo metu nebuvo galimybės patekti į Poilsio paskirties pastato patalpą Nr. <...>; patikrinimo metu metalinio rėmo kolonų matmenų, jų pritvirtinimo prie pastato nustatyti nėra galimybės (pažymos 5.3 papunktis).

Pažymėtina, kad Inspekcijos Departamentas, atlikdamas pirmiau minėtus veiksmus, nesilaikė Aprašo 44 punkte (redakcija, galiojusi nuo 2021-08-16 iki 2022-07-08; pažymos 8.1.4 papunktis) nustatyto 3 darbo dienų faktinių duomenų patikrinimo vietoje akto registravimo termino, nes Poilsio paskirties pastato statybų patikrinimas atliktas 2021-12-07, o faktinių duomenų patikrinimo vietoje aktas Nr. FAK-2646 užregistruotas 2021-12-15, t. y. per 6 darbo dienas.

Inspekcijos Departamentas, siekdamas išsiaiškinti, kas yra minėtų metalinių konstrukcijų statytojas, kokie tolesni planuojami statybos darbai Poilsio paskirties pastate ties patalpa Nr. <...>, pakartotinai 2022-01-10 Poilsio paskirties pastato patalpų Nr. <...> savininkei pateikė privalomąjį nurodymą Nr. PN-77 iki 2022-01-19 pateikti tyrimui trūkstamus duomenis (pažymos 5.3 papunktis). Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Inspekcijos Departamentas pakartotinį privalomąjį nurodymą Nr. PN-77 Poilsio paskirties pastato patalpų Nr. <...> savininkei pateikė 2022-01-10, t. y. praėjus daugiau nei mėnesiui nuo 2021-12-07 vykusio patikrinimo vietoje atlikimo.

Priežiūros įstatymo 25 straipsnio 1 dalis reglamentuoja, kad skundai išnagrinėjami ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo visų privalomų pateikti dokumentų ir informacijos gavimo dienos (pažymos 7.2.6 papunktis).

Inspekcijos Departamentas 2022-01-18 raštu Pareiškėją informavo, kad: „[...] pagal atliktų statybos darbų mastą (sumontuotas metalines konstrukcijas) pažeidimų nenustatyta“; „[...] metalinio rėmo (konstrukcijų) įrengimas ant neypatingojo poilsio paskirties stogo terasos yra priskirtinas statinio paprastojo remonto darbams, keičiant pastato išvaizdą“; „[...] gavęs naujų duomenų apie pasikeitusį darbų mastą ant neypatingojo poilsio Paskirties pastato stogo terasos [...], Inspekcijos Departamentas galėtų atnaujinti Pareiškėjo pranešimo nagrinėjimą“ (pažymos 5.3 papunktis).

Atsižvelgiant į tai, kad Inspekcijos Departamentas Poilsio paskirties pastato statybos patikrinimą vietoje atliko 2021-12-07 (gauta informacija, dokumentai, būtini Pareiškėjos Skundo 3 tyrimui), o atsakymą Pareiškėjui pateikė 2022-01-18 raštu, darytina išvada, kad atsakymas Pareiškėjui pateiktas nesilaikant Priežiūros įstatymo 25 straipsnio 1 dalyje (redakcija, galiojusi nuo 2021-11-01 iki 2022-05-01) nustatyto 20 darbo dienų skundų nagrinėjimo termino.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Inspekcijos Departamentas 2022-01-18 rašte Pareiškėją informavo, jog Inspekcijos Departamentas, atlikęs Poilsio paskirties pastato statybos patikrinimą vietoje, pažeidimų „pagal atliktų statybos darbų mastą (sumontuotas metalines konstrukcijas)“ nenustatė, nors dėl išsamios informacijos, reikalingos įvertinti statybas, vykdomas Poilsio paskirties pastate ties patalpa Nr. <...>, minėtų patalpų Savininkei pateikė privalomąjį nurodymą Nr. PN-77 iki 2022-01-19 pateikti dokumentus (pažymos 5.3 papunktis). Pažymėtina, nors Inspekcijos Departamentas 2022-01-18 rašte Pareiškėjui nurodė, jog Inspekcijos Departamentas, gavęs naujų duomenų apie pasikeitusį darbų mastą ant neypatingojo Poilsio paskirties pastato stogo terasos, galėtų atnaujinti Pareiškėjo Skundo 3 nagrinėjimą (pažymos 5.3 papunktis), tačiau Pareiškėjo skundo, pateikto Seimo kontrolierei, nagrinėjimo metu Seimo kontrolierei nebuvo suteikta informacija, ar Poilsio paskirties pastato patalpos Nr. <...> Savininkė pateikė Inspekcijos Departamento prašytus dokumentus; kada, kokių veiksmų ėmėsi ir (arba) kada, kokius sprendimus priėmė Inspekcijos Departamentas, gavęs / negavęs prašytus dokumentus ir kt.

11.4. Inspekcijos Departamentas, 2022-04-04 gavęs Pareiškėjo Skundą 4, ėmėsi teisės aktuose nustatytų veiksmų ir 1) kaip tai nustatė Priežiūros įstatymo 11 straipsnio 3 dalies 4 punktas, nustatė Poilsio paskirties pastato patalpų Nr. <...> Savininką; 2022-04-19 Savininko atstovui pateikė privalomąjį nurodymą Nr. PN-800 pateikti rašytinį paaiškinimą ir su Poilsio paskirties pastato statyba

susijusius dokumentus; kvietimą Nr. 2D-7081 dalyvauti Poilsio paskirties pastato statybos patikrinime vietoje; 2022-04-19 tarpiniu raštu informavo Pareiškėją apie numatomą Poilsio paskirties pastato statybos patikrinimą; 2) 2022-05-02 atliko Poilsio paskirties pastato statybos patikrinimą vietoje; 3) kaip tai nustatė Aprašo 43 punktas (redakcija, galiojusi nuo 2021-10-30 iki 2022-05-01) 2022-06-01 užregistravo faktinių duomenų patikrinimo vietoje aktą Nr. FAK-1049 (pažymos 5.4 papunktis).

Pažymėtina, kad Inspekcijos Departamentas, atlikdamas pirmiau minėtus veiksmus, nesilaikė: 1) STR 1.05.01:2017 130 punkte (redakcija, galiojusi nuo 2021-10-30 iki 2022-05-01) nustatyto 10 darbo dienų termino, nes Pareiškėjo Skundas 4 gautas 2022-04-04, o statybų patikrinimas vietoje atliktas 2022-05-02, t. y. ilgiau nei per 10 darbo dienų; 2) Aprašo 44 punkte (redakcija, galiojusi nuo 2021-08-16 iki 2022-07-08) nustatyto 3 darbo dienų termino, nes patikrinimas atliktas 2022-05-02, o faktinių duomenų patikrinimo vietoje aktas Nr. FAK-1049 užregistruotas 2022-06-01.

Inspekcijos Departamentas, įvertinęs 2022-05-25 gautus dokumentus, susijusius su Poilsio paskirties pastato ties patalpa Nr. <...> vykdoma statyba, bei nustatęs, jog IS „Infostatyba“ įregistruota Deklaracija 2, kurioje nurodyta, kad Poilsio paskirties pastate ties patalpa Nr. <...> atliktas paprastasis remontas, vadovaudamasis Priežiūros įstatymo 11¹ straipsnio 1 dalimi, reglamentuojančia, kad Inspekcija statybos užbaigimo procedūrų teisėtumą tikrina fizinių asmenų pateiktų skundų pagrindu (pažymos 7.2.3 papunktis), nusprendė atlikti Deklaracijos 2 teisėtumo patikrinimą (Deklaracijos 1 teisėtumas, kaip nurodė Inspekcija, nebuvo tikrintas, nes minėta deklaracija IS „Infostatyba“ paskelbta negaliojančia) (pažymos 5.4 papunktis).

Inspekcijos Departamentas 2022-06-01 tarpiniu raštu Nr. 2D-10109 informavo Pareiškėją apie Skundo 4 tyrimo tarpinius rezultatus (pažymos 5.4 papunktis).

Inspekcijos Departamentas, atlikęs Deklaracijos 2 teisėtumo patikrinimą, 2022-10-04 užregistravo Deklaracijos apie statybos užbaigimą (tik registruojamos) patikrinimo aktą Nr. UTA-62, kuriame konstatavo, kad Deklaracija 2 registruota neteisėtai, bei priėmė sprendimą kreiptis į teismą dėl Deklaracijos 2 panaikinimo (pažymos 5.4 papunktis). Pažymėtina, kad vadovaujantis Statybos užbaigimo deklaracijų aprašo 20.2 papunkčiu, reikalavimai dėl neteisėtos deklaracijos naikinimo teisme pareiškiami per 2 mėnesius nuo dokumento, kuriame konstatuojami nustatyti pažeidimai priėmimo dienos (pažymos 8.3 papunktis).

Priežiūros įstatymo 25 straipsnio 1 dalis nustato, kad skundai išnagrinėjami ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo visų privalomų pateikti dokumentų ir informacijos gavimo dienos (pažymos 7.2.5 papunktis).

Inspekcijos Departamentas 2022-10-10 raštu informavo Pareiškėją, kad atlikus Deklaracijos 2 teisėtumo patikrinimą nustatyta, kad minėta deklaracija užregistruota neteisėtai, todėl Inspekcijos Departamentas kreipsis į teismą (pažymos 5.4 papunktis).

Atsižvelgiant į tai, kad Inspekcijos Departamentas 2022-10-04 užregistravo Deklaracijos apie statybos užbaigimą (tik registruojamos) patikrinimo aktą Nr. UTA-62, o atsakymą Pareiškėjui pateikė 2021-10-10 raštu, darytina išvada, kad atsakymas Pareiškėjui pateiktas nepažeidžiant Priežiūros įstatymo 25 straipsnio 1 dalyje nustatyto 20 darbo dienų termino.

12. Įvertinus tai, kas pirmiau išdėstyta, darytinos šios išvados:

12.1. Inspekcijos Departamentas, gavęs Pareiškėjo Skundą 2, Skundą 3, Skundą 4, ėmėsi veiksmų pagal nustatytą kompetenciją ir: organizavo Poilsio paskirties pastato statybos patikrinimus vietoje, pateikė privalomuosius nurodymus, surašė savavališkos statybos aktą, atliko grįžtamąjį (pakartotinį) patikrinimą vietoje, tarpiniais raštais teikė informaciją (kvietimus dalyvauti statybos patikrinimuose) Pareiškėjui apie Inspekcijos Departamento atliekamus veiksmus nagrinėjant jo pateiktus Skundą 2, Skundą 3, Skundą 4 (visi kartu vadinami – Skundai) bei pateikė atsakymus į Skundus (pažymos 11.2–11.4 papunkčiai);

12.2. Inspekcijos Departamentas, atlikdamas statybos valstybinės priežiūros funkciją, t. y. atlikdamas Poilsio paskirties pastato statybos patikrinimus, užregistruodamas faktinių duomenų patikrinimo vietoje aktus (pažymos 11.2, 11.4 papunkčiai) bei teikdamas atsakymus į Pareiškėjo Skundus (pažymos 11.2–11.4 papunkčiai), nesilaikė teisės aktuose nustatytų terminų.

Seimo kontrolierė atkreipia Inspekcijos dėmesį į tai, kad pareiškėjų lūkesčiai, jiems kreipusis į viešojo administravimo instituciją, yra susiję ne tik su išsamiu, bet ir su operatyviu jų prašymų (skundų) išnagrinėjimu ir atsakymo pateikimu teisės aktuose nustatytais terminais.

12.3. Inspekcijos Departamentas galimai nesiėmė veiksmų pagal nustatytą kompetenciją, siekdamas išsiaiškinti, ar ant Poilsio paskirties pastato vykdoma statyba (Pareiškėjo Skunde 3 aptariamas atvejis) yra teisėta, nes Pareiškėjo skundo, pateikto Seimo kontrolierei, nagrinėjimo metu nesuteikė jokios informacijos, ar Poilsio paskirties pastato patalpos Nr. <...> Savininkė pateikė Inspekcijos Departamento prašytus dokumentus; kada, kokių veiksmų ėmėsi ir (arba) kada, kokius sprendimus priėmė Inspekcijos Departamentas, gavęs / negavęs prašytus dokumentus ir kt. (pažymos 11.3 papunktis).

13. Atsižvelgiant į tai, kad tolimesnis Pareiškėjo skunde, pateiktame Seimo kontrolierei, keliamo klausimo sprendimas galimas tik teisme (Inspekcija priėmė sprendimą kreiptis į teismą dėl Deklaracijos 2 panaikinimo; pažymos 11.4 papunktis), vadovaujantis Seimo kontrolierių įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 6 punkto bei 17 straipsnio 4 dalies nuostatomis, reglamentuojančiomis, jog Seimo kontrolierius priima sprendimą nutraukti skundo tyrimą, jeigu skundo tyrimo metu paaiškėja, kad skunde keliamas klausimas turi būti nagrinėjamas teisme, skundo dalies dėl Inspekcijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) vykdančios statybos valstybinę priežiūrą tyrimas nutrauktinas.

14. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad vadovaujantis Priežiūros įstatymo 14 straipsnio 13 dalies nuostatomis (pažymos 7.2.5 papunktis), jeigu savavališka statyba nustatoma po statybos užbaigimo procedūrų atlikimo ir statinio įregistravimo ar jo kadastro duomenų pakeitimo Nekilnojamojo turto kadastrė, Inspekcija kreipiasi į teismą dėl deklaracijos patvirtinimo panaikinimo ir tik teismui panaikinus šiuos dokumentus, Inspekcija atlieka savavališkos statybos padarinių šalinimo procedūras Priežiūros įstatymo nustatyta tvarka.

Dėl Palangos miesto savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) vykdančios statinių naudojimo priežiūrą

15. Apibendrinus skundo tyrimo metu gautą informaciją, dokumentus, susijusius su Savivaldybės pareigūnų veiksmais (neveikimu) vykdančios statinių naudojimo priežiūrą, konstatuotina:

15.1. statinių naudojimo priežiūra, vadovaujantis Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 21 punktu, yra viena iš savarankiškųjų (Konstitucijos ir įstatymų nustatytų (priskirtų) savivaldybių funkcijų (pažymos 7.3 papunktis). Pagal Statybos įstatymo 49 straipsnio 1 dalies 3 punktą bei STR 1.07.03:2017 102 punktą gyvenamųjų namų ir kitų statinių naudojimo priežiūrą atlieka savivaldybių administracijos (pažymos 7.4, 8.4.2 papunkčiai). STR 1.07.03:2017 12 punktas nustato pagrindinius statinių ir jų konstrukcijų techninės priežiūros ir teisingo naudojimo uždavinius: siekti, kad statiniai ir jų konstrukcijos būtų naudojami nepažeidžiant projektų, statybos bei eksploatavimo normų; laiku pastebėti, teisingai įvertinti ir likviduoti atsiradusius statybinių konstrukcijų defektus; profilaktinėmis priemonėmis tausoti (saugoti nuo ankstyvojo susidėvėjimo) statinius ir jų konstrukcijas; išvengti statinių griūčių, o joms įvykus arba įvykus stichinėms nelaimėms, išvengti papildomų padarinių ir nuostolių; siekti, kad statiniai nedarytų žalos žmonių sveikatai ir aplinkai (pažymos 8.4 papunktis).

15.2. Savivaldybės administracija:

15.2.1. 2022-04-20 gavusi informaciją iš Administratoriaus ir 2022-05-31 informaciją iš Pareiškėjo apie galimai savavališkas vykdomas statybas ant Poilsio paskirties pastato stogo bei galimus teisės aktų pažeidimus, ėmėsi veiksmų: 2022-04-22 ir 2022-06-02 vyko į vietą ir atliko patikrinimus (pažymos 6.1, 6.4 papunkčiai); įvertinusi patikrinimų metu nustatytas aplinkybes 2022-04-27 raštu kreipėsi į Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Klaipėdos priešgaisrinę gelbėjimo valdybą ir Inspekciją prašydama pagal kompetenciją įvertinti pateiktus faktus (pažymos 6.2 papunktis); nustačiusi Palangos miesto tvarkymo ir švaros taisyklių pažeidimus surašė administracinių nusižengimų protokolus (pažymos 6.4 papunktis);

15.2.2. atliko Poilsio paskirties pastato techninės priežiūros neeilinį patikrinimą; 2022-11-11 surašė Statinio (-ių) techninės priežiūros patikrinimo aktą Nr. VŠTS4-22, kuriame Poilsio paskirties pastato Administratoriui pateikė reikalavimus ir jų įvykdymo terminus (pvz.: „Perduoti nurodymą pastato gyventojams suformuoti statinio naujausių Kadastrinių matavimų bylą, su visais patalpų išplanavimo pasikeitimais [...]. Nustatomas terminas 2023-03-31“; perduoti nurodymą pastato gyventojams vykdyti Priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos reikalavimus dėl gaisrinės saugos normatyvų ir esant būtinybei – atlikti atitinkamus pastato remonto darbus, sumontuoti atitinkamus gaisrinės saugos įrenginius ir kt.) bei rekomendacijas (pvz.: kreiptis dėl pastato garantinio remonto atlikimo pagal LR Civilinio kodekso 6.698 str. į galimą statytoją UAB „A“; nustatyti statinio Bendrųjų patalpų (erdvių) tvarkymo taisykles ir kt.) (pažymos 6.5 papunktis).

16. Įvertinus tai, kas pirmiau išdėstyta, darytina išvada, kad Savivaldybės administracija, gavusi informaciją apie galimai savavališkai vykdomos statybos ant Poilsio paskirties pastato stogo ir galimus teisės aktų pažeidimus, ėmėsi veiksmų pagal nustatytą kompetenciją, atliko patikrinimus, kreipėsi į kitus viešojo administravimo subjektus, surašė administracinio nusižengimo protokolus (pažymos 15.2 papunktis). Atsižvelgiant į tai, skundo dalis dėl Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) vykdančių statinių naudojimo priežiūrą atmetina.

SEIMO KONTROLIERIŲ SPRENDIMAI

17. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė nusprendžia:

X skundo dalies dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) vykdančių statybos valstybinę priežiūrą tyrimą nutraukti.

18. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė nusprendžia:

X skundo dalį dėl Palangos miesto savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) vykdančių statinių naudojimo priežiūrą atmesti.

SEIMO KONTROLIERIŲ REKOMENDACIJOS

19. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 1, 14, 17 punktais, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierės rekomenduoja:

19.1. Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos viršininkei:

19.1.1. atkreipti dėmesį į tai, kad:

19.1.1.1. Inspekcijos Departamentas, atlikdamas statybos valstybinės priežiūros funkciją, t. y. atlikdamas Poilsio paskirties pastato statybos patikrinimus, užregistruodamas faktinių duomenų patikrinimo vietoje aktus (pažymos 11.2, 11.4 papunkčiai) bei teikdamas atsakymus į Pareiškėjo Skundus (pažymos 11.2–11.4 papunkčiai), nesilaikė teisės aktuose nustatytų terminų, bei imtis veiksmų, kad ateityje minėti pažeidimai nepasikartotų;

19.1.1.2. Inspekcijos Departamentas galimai nesiėmė veiksmų pagal nustatytą kompetenciją, siekdamas išsiaiškinti, ar ant Poilsio paskirties pastato vykdoma statyba (Pareiškėjo Skunde 3 aptariamas atvejis) yra teisėta, nes Pareiškėjo skundo, pateikto Seimo kontrolierei, nagrinėjimo metu nesuteikė jokios informacijos, ar Poilsio paskirties pastato patalpos Nr. <...> Savininkė pateikė Inspekcijos Departamento prašytus dokumentus; kada, kokių veiksmų ėmėsi ir (arba) kada, kokius sprendimus priėmė Inspekcijos Departamentas, gavęs / negavęs prašytus dokumentus ir kt. (pažymos 11.3 papunktis);

19.1.3. informuoti, ar Inspekcija (Inspekcijos Departamentas) kreipėsi į teismą dėl Deklaracijos 2 panaikinimo; jeigu taip, pateikti informaciją patvirtinančių dokumentų kopijas; jeigu ne, informuoti, kada tai bus padaryta;

19.2. Palangos miesto savivaldybės administracijos direktoriui:

19.2.1. informuoti, ar Palangos miesto savivaldybės administracija pateikė atsakymą Pareiškėjui į jo 2022-05-31 pranešimą; jeigu taip, nurodyti, kada (Seimo kontrolieriui pateikti informaciją patvirtinančio dokumento kopiją); jeigu ne, nurodyti, dėl kokių priežasčių, bei imtis veiksmų, kad Pareiškėjui būtų pateiktas atsakymas į jo 2022-05-31 prašymą (pažymos 6.2 papunktis);

19.2.2. informuoti apie Palangos miesto savivaldybės 2022 m. lapkričio 11 d. Statinio (-ių) techninės priežiūros patikrinimo akte Nr. VŠTS4-22 pateiktų reikalavimų bei rekomendacijų įvykdymą (nagrinėjimą) (pažymos 6.5, 15.2.2 papunkčiai);

19.3. Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriui – informuoti, kada, kokių veiksmų bei kuo vadovaudamasi ėmėsi ir (arba) kada, kokį sprendimą bei kuo vadovaudamasi priėmė Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, gavusi Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos Vakarų Lietuvos statybos valstybinės priežiūros departamento 2022 m. birželio 20 d. raštą Nr. 2D-11337 (pažymos 5.5 papunktis).

Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad informacija apie siūlymų (rekomendacijų) išnagrinėjimą Seimo kontrolieriui turi būti pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), **bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.**

Apie rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus prašoma informuoti **Pareiškėją ir Seimo kontrolieres** (Seimo kontrolierėms pateikti **informaciją pagrindžiančius dokumentus**).

Seimo kontrolierė

Erika Leonaitė

Seimo kontrolierė

Milda Vainiutė